

Осік Віктор Степанович

КОНСТИТУЦІЙНЕ ЗВЕРНЕННЯ
про офіційне тлумачення положень
частини 5 статті 271 Кримінального Процесуального Кодексу України

Керуючись п. 2 ст. 150 Конституції України, п. 4 ст. 13, 42, 43 Закону України «Про Конституційний Суд України»,

Просимо Конституційний Суд України:

Надати офіційне тлумачення положень частини 5 статті 271 Кримінального Процесуального Кодексу України, щодо роз'яснення порядку та тактики проведення спеціального слідчого експерименту. А саме:

Стаття 271. Контроль за вчиненням злочину

1. Контроль за вчиненням злочину може здійснюватися у випадках наявності достатніх підстав вважати, що готується вчинення або вчиняється тяжкий чи особливо тяжкий злочин, та проводиться в таких формах:

- 1) контрольована поставка;
- 2) контрольована та оперативна закупка;
- 3) спеціальний слідчий експеримент;
- 4) імітування обстановки злочину.

2. Контроль за вчиненням злочину не проводиться, якщо внаслідок таких дій неможливо повністю запобігти:

- 1) посягання на життя або заповідання особі (особам) тяжких тілесних ушкоджень;
- 2) поширенню речовин, небезпечних для життя багатьох людей;
- 3) втечі осіб, які вчинили тяжкі чи особливо тяжкі злочини;
- 4) екологічній або техногенній катастрофі.

3. Під час підготовки та проведення заходів з контролю за вчиненням злочину забороняється провокувати (підбурювати) особу на вчинення цього злочину з метою його подальшого викриття, допомагаючи особі вчинити злочин, який вона би не вчинила, як би слідчий цьому не сприяв, або з цією самою метою впливати на її поведінку насильством, погрозами, шантажем. Здобуті в такий спосіб речі і документи не можуть бути використані у кримінальному провадженні.

4. Про результати контролю за вчиненням злочину складається протокол, до якого додаються речі і документи, отримані під час проведення цієї негласної слідчої (розшукової) дії. Якщо контроль за вчиненням злочину закінчується відкритим фіксуванням, про це складається протокол у присутності такої особи.

5. Порядок і тактика проведення контрольованої поставки, контрольованої та оперативної закупки, спеціального слідчого експерименту, імітування обстановки злочину визначається законодавством.

(...).

Предмет необхідного тлумачення:

частина 5 статті 271 КПК України щодо порядку та тактики проведення спеціального слідчого експерименту.

Обґрунтування необхідності в офіційному тлумаченні:

Офіційне тлумачення положень частини 5 статті 271 КПК України є необхідним у зв'язку з відсутністю на сьогоднішній день будь-яких законодавчих актів в Україні, які регламентують процесуальні (процедурні) та правові питання порядку та тактики проведення такої форми контролю за вчиненням злочину як спеціальній слідчий експеримент.

05.06.2014 року до Єдиного Реєстру досудових розслідувань було внесено відомості про кримінальне правопорушення за ознаками злочину, передбаченого ст. 307 ч 2 КК України.

В межах даного кримінального провадження працівниками правоохоронних органів було неодноразово проведено таку негласну слідчу (розшукову) дію як контроль за вчиненням злочину у формі спеціального слідчого експерименту.

Законність отримання доказів обвинувачення завжди, виходячи із положень ч.2 ст. 62 Конституції України та ч.1 ст.86 КПК України, має бути предметом дослідження в суді. Наразі визначити законність чи незаконність дій працівників міліції та прокуратури при проведенні ними контролю за вчиненням злочину у формі спеціального слідчого експерименту з огляду на положення ч.2 ст.19 Конституції України без обізнаності із тим, який саме спосіб їх отримання передбачений законодавством (у даному випадку мова йде про законодавче регламентування порядку та тактики проведення контролю за вчиненням злочину у формі спеціального слідчого експерименту), є об'єктивно неможливим.

Єдине що відомо про спеціальний слідчий експеримент, це розкриття змісту даного поняття, яке міститься в пункті 1.12.4 Інструкції про організацію проведення негласних слідчих (розшукових) дій та використання їх результатів у кримінальному провадженні (затверджена Наказом Генеральної прокуратури України, Міністерства внутрішніх справ України, Служби безпеки України, Адміністрації Державної прикордонної служби України, Міністерства фінансів України, Міністерства юстиції України від 16.11.2012 року №114/1042/516/199/936/1687/5), а саме: спеціальний слідчий експеримент полягає у створенні слідчим та оперативним підрозділом відповідних умов в обстановці, максимально наближеній до реальної, з метою перевірки дійсних намірів певної особи, у діях якої вбачаються ознаки тяжкого чи особливо тяжкого злочину, спостереження за її поведінкою та прийняттям нею рішень щодо вчинення злочину.

Отже, саме з метою забезпечення реалізації та захисту конституційних прав особи не бути підданою кримінальному покаранню, доки її вину не буде доведено в законному порядку та, взагалі, визначення вірного застосування зазначених норм, враховуючи актуальність цього звернення в світлі законодавчої неврегульованості порядку та тактики проведення спеціального слідчого експерименту, необхідно надати офіційне тлумачення частини 5 статті 271 Кримінального Процесуального Кодексу України.

Додатки:

1. Конституційне звернення у 2-х примірниках;
2. Копія договору про надання послуг захисника у 3-х примірниках;
3. Копія постанови про проведення контролю за вчиненням злочину – спеціального слідчого експерименту у 3-х примірниках.

18 квітня 2016 р.

Адвокат

В.С.Осїк